

RIKSADVOKATEN

Justis- og beredskapsdepartementet
Sivilavdelingen
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

DERES REF.:
140808 - LKR

VÅR REF.:
2014/00969-007 KRI/ggr
443.2

DATO:
15.09.2014

HØRING – RAPPORT FRA ARBEIDSGRUPPE SOM HAR GJENNOMGÅTT REGELVERK, ORGANISERING OG BEHANDLING AV BARNEBORTFØRINGSSAKER I NORGE

Innledning

Det vises til høringsbrev av 14. mai d.å. vedlagt ovenstående rapport, og brev av 23. juni s.å. hvor høringsfristen ble utsatt til i dag.

Statsadvokatene er egne høringsinstanser. Riksadvokaten har mottatt gjenpart av høringssvaret til departementet fra Det nasjonale statsadvokatembetet, Oslo statsadvokatembeter og Nordland statsadvokatembeter.

Riksadvokatens hørings svar begrenser seg til de deler av rapporten som omhandler påtalemyndighetens ansvarsområde, herunder forslagene omhandlet i kapittel 10 bokstav D om endringer i straffeloven, samt tiltakene 17-20 under punktet "Generelle forslag".

Endringer i straffeloven

Riksadvokaten støtter arbeidsgruppens forslag om å utvide straffbar barne bortføring til å gjelde fra tidspunktet etter vedtak er truffet i medhold av barnevernsloven som nevnt i rapporten s. 70. En eventuell lovendring i tråd med dette forslaget kan formentlig mer praktisk nå gjennomføres ved en endring av straffeloven 2005 § 261 og en fremskyndet ikrafttredelse av bestemmelsen.

En eventuell utvidelse av området for straffansvar og strafferammen i tråd med arbeidsgruppens forslag vil utvilsomt føre til flere straffesaker for domstolene og lengre straffer. De økonomiske og administrative virkningene av lovendringene må i så fall vurderes for hele straffesakskjeden.

Generelle forslag i rapporten

Forslag nr. 17 og 18

Riksadvokaten har ved brev 30. april d.å. til statsadvokatene og politimestrene gitt en kort orientering om hvilket regelverk som kan anvendes for å hindre og stanse en straffbar barnebortføring, og hvilke regler som gjelder når slik bortføring har funnet sted. Videre skal politiet etter en konkret vurdering ta stilling til om det bør opprettes enten anmeldelse eller melding om savnet person ved mottak av melding om barnebortføring.

Under årets statsadvokatmøte i mai ble påtalemyndigheten oppfordret til å benytte tilgjengelige informasjonskilder for å tilegne seg nødvendig kunnskap for bedre å kunne utføre politiets og påtalemyndighetens rolle i disse viktige sakene. Viktigheten av å gjøre seg kjent med innholdet i rapporten som er basis for denne høring ble understreket og tilsvarende gjelder benyttelse av Kripos' egne informasjonssider på KO:DE om barnebortføring, og den kontaktpersonen som er ansatt der med slike bortføringer som særansvar. Til sist ble Regjeringens nettside om barnebortføring med aktuelle linker omtalt.

Ved brev av 7. juli s.å. ble ovennevnte pålegg gjentatt til statsadvokatene, og det er forutsatt at dette viderebringes til politimestrene, påtalejuristene og andre berørte i regionen på en hensiktsmessig måte.

Riksadvokatens tiltrer arbeidsgruppen anbefaling om at temaet barnebortføring jevnlig bør være et tema ved de regionale påtalemøter slik at kunnskap om barnebortføringssaker gjøres kjent for nye påtalejurister i politidistriktene.

Tiltak nr. 19.

Kompleksiteten i barnebortføringssaker kan tilsi at det enkelte politidistrikt bør ha egne kontaktpersoner for denne sakstypen. Men siden antall straffesaker med barnebortføring er så vidt lavt sammenlignet med annen type kriminalitet, synes dagens ordning med en sentral plassert person på Kripos med særskilt ansvar for sakstypen adekvat og hensiktsmessig. Det er Politidirektoratet som eventuelt vil måtte beslutte at hvert enkelt politidistrikt skal utpeke en egen kontaktperson/koordinator for barnebortføring.

Tiltak nr. 20.

Riksadvokaten kan vanskelig støtte arbeidsgruppens forslag til tiltak nr. 20. Hver enkelt straffesak må vurderes konkret av den enkelte påtalejurist, og det vil ikke kunne gis sentrale føringer fra riksadvokaten til påtalemyndigheten om at man skal forholde seg på en bestemt måte uten at det nærmere faktum er klarlagt. Det kan være aktuelt med påtaleunntatelse i visse situasjoner, men å henlegge en sak i sin helhet vil kunne være vanskelig å begrunne, i hvertfall som en generell ordning.

Tor-Aksel Busch

Katharina Rise
førstestatsadvokat

Gjenpart: Statsadvokatene